

تحریم روسیه به دلیل مرگ ناوالنی

وزارت خزانه‌داری آمریکا اعلام کرد بیش از ۵۰۰ فرد و نهاد را به دلیل مرگ «الکسی ناوالنی» منتقد سرسخت کرملین در زندان، تحریم می‌کند. این تحریم‌ها تازه‌ترین اقدام دولت آمریکا در راستای تحت فشار قرار دادن دولت روسیه از آغاز جنگ اوکراین است. «جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی آمریکا گفت، این تحریم‌های تازه طیف گسترده‌ای از عوامل مربوط به صنایع دفاعی روسیه و منابع درآمدی اقتصاد این کشور را شامل خواهد شد. «جو بایدن» رئیس جمهور آمریکا پنجشنبه در رابطه با تحریم‌های جدید، بار دیگر مدعی شد که شخص «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه مسئول مرگ ناوالنی بوده است. او این اظهارات را کمی پس از دیدار با همسر و دختر ناوالنی در سانفرانسیسکو مطرح کرد. این تحریم‌ها در حالی وضع می‌شوند که به ادعای تحلیلگران غربی، تحریم‌هایی که غرب از آغاز جنگ اوکراین علیه روسیه وضع کرده، تأثیر چندانی بر توانایی این کشور در ادامه جنگ نداشته است. به گفته یک مقام ارشد آمریکایی، سران ایالات متحده پیش از مرگ ناوالنی در تدارک بسته تحریمی تازه‌ای علیه روسیه بودند و درباره آن با کشای اروپایی خود نیز مشورت کرده بودند.

لغو انتخابات در اوکراین

«ولودیمیر زلنسکی» رئیس جمهور اوکراین مدعی شد اگر انتخابات ریاست جمهوری اکنون برگزار شود، او از حمایت کافی برای پیروزی دوباره برخوردار است. زلنسکی در گفت‌وگو با شبکه خبری فاکس نیوز گفت: در حال حاضر من بیشترین حمایت را در این جامعه دارم و اگر همین حالا انتخابات برگزار شود، مردم من را انتخاب می‌کنند. او مدعی شد که دستور وی برای لغو انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ اوکراین تلاشی برای باقی ماندن در قدرت نبوده و گفت: مسئله این نیست که من سعی داشته باشم در قدرت بمانم چون اگر همین حالا انتخابات برگزار شود، من در آن پیروز خواهم بود. وی همچنین تصریح کرد که انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ را لغو نکرده، بلکه بر اساس قانون اساسی اوکراین از آنجا که این کشور به دلیل جنگ در وضعیت حکومت نظامی قرار دارد، برگزاری انتخابات ممکن نیست. زلنسکی همچنین این ادعا را که او با فشار از مذاکرات صلح سعی دارد جایگاه خود را در قدرت ایفا کند، تکذیب کرد.

تصمیم مهم پاشینیان

نخست‌وزیر ارمنستان با بیان اینکه پیمان امنیت جمعی در مورد ارمنستان اجرا نشده، گفت: ایروان عضویت خود را در سازمان پیمان امنیت جمعی به حالت تعلیق درآورده است. نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان گفت: از نظر ما پیمان امنیت جمعی مخصوصاً در ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ در قبال ارمنستان اجرا نشده و ما نمی‌توانیم به این امر بی توجه باشیم. ما شرکت خود را در این پیمان تعلیق کردیم تا ببینیم در آینده چه می‌شود. طرح مبحث تنوع بخشی به روابط امنیتی و خودداری پاشینیان از حضور در نشست سازمان پیمان امنیت جمعی، تازه‌ترین برگ در مجموعه وقایعی است که از سرد شدن روابط روسیه و ارمنستان نشان دارد. پاشینیان پیش‌تر یک آزمایش برنامه‌ریزی شده سازمان پیمان امنیت جمعی در خاک خود را لغو کرد و در ماه اکتبر نیز از حضور در نشست «کشورهای مستقل همسو» خودداری کرد. سازمان پیمان امنیت جمعی از کشورهای روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ارمنستان و بلاروس تشکیل شده است.

انرژی هسته‌ای، در ازای کاهش انتظارات ریاض از شرایط تشکیل کشور فلسطین باشد. سعودی‌ها همچنین از دولت بایدن درخواست حمایت دفاعی از جمله تحویل جت‌های جنگنده F-۳۵ برای محدود کردن توانایی‌های منطقه‌ای ایران کرده‌اند. واشنگتن می‌تواند از این درخواست عربستان نیز برای تعدیل خواسته‌های ریاض استفاده کند.

موضع اسرائیل

بزرگترین هدف اسرائیل قبل از حمله حماس، انعقاد توافقنامه صلح با عربستان سعودی بود. سیکل ادغام اسرائیل در خاور میانه تنها از طریق عادی سازی با سعودی‌ها کامل خواهد شد، بنابراین اسرائیل معتقد است که ریاض باید نقش تعیین‌کننده‌ای در حل مناقشه اسرائیل و فلسطین ایفا کند.

ولیعهد عربستان سعودی به بلینکن اطمینان داده که ریاض علاقه‌مند است پس از پایان جنگ در غزه و تعیین مسیر روشن برای ایجاد یک کشور فلسطینی روابطش را با اسرائیل عادی کند. اسرائیل برای برآورده کردن این خواسته، ممکن است پیشنهاد دهد تا کنترل مدنی و نه امنیتی بخشی از منطقه C کرانه باختری را که برابر با ۶۱ درصد از منطقه است، به تشکیلات خودگردان فلسطین واگذار کند.

همچنین می‌تواند با تضمین‌های ایالات متحده و کمک‌های اروپایی به فلسطینی‌ها، مشوق‌های اقتصادی ارائه دهد. طبق گزارش‌ها، دولت بایدن در حال آماده‌سازی یک طرح صلح اسرائیلی-فلسطینی است که شامل ایجاد یک کشور فلسطینی می‌شود. دولت بایدن معتقد است این طرح گامی به سوی روند عادی سازی روابط ریاض و تل‌آویو خواهد بود؛ هر چند اسرائیلی‌ها علناً این ایده را رد کرده‌اند. الی کوهرن، وزیر انرژی اسرائیل گفته است که اگر توافق با عربستان به معنای ایجاد کشور فلسطین باشد، اسرائیل از آن منصرف خواهد شد.

کابینه اسرائیل همچنین بر اهمیت انجام مذاکرات مستقیم و بدون قید و شرط با فلسطینی‌ها تأکید کرده است. اما در مورد تمایل اسرائیل به توافق با سعودی‌ها تردیدی وجود ندارد. نتانیاهو گفته است که هرگونه توافق بالقوه میان دو طرف، خاور میانه را برای همیشه تغییر خواهد داد. بیان این سخن تا حدی به این دلیل است که عادی سازی روابط اسرائیل و عربستان به دیگر کشورهای عربی نشان می‌دهد که مسئله فلسطین دیگر مانع مهمی برای دستیابی به توافق صلح با اسرائیل نیست. عادی سازی اسرائیل و عربستان همچنین رسماً به درگیری اعراب و اسرائیل پایان داده و در را برای ورود اسرائیل به خاور میانه باز می‌کند و به اسرائیل امکان دسترسی به فرصت‌های تجاری و حرکت بدون مانع در سراسر منطقه را می‌دهد.

عجله‌ای برای عادی سازی نیست

سعودی‌ها برای دستیابی به توافق با اسرائیل عجله‌ای ندارند. یکی از دلایل این امر تا حدی این است که آنها درک می‌کنند که به رسمیت شناختن مشروعیت اسرائیل توسط جهان عرب با عربستان سعودی آغاز می‌شود. تردید آنها به وخامت روابط آنها با ایالات متحده در دولت بایدن نیز مربوط می‌شود. ریاض نمی‌خواهد که اعتبار امضای توافق عادی سازی روابط ریاض و تل‌آویو به دولت بایدن برسد. ولیعهد عربستان سعودی ترجیح می‌دهد تا برگزاری انتخابات بعدی ایالات متحده صبر کند و امیدوار است که دونالد ترامپ بار دیگر به ریاست جمهوری بازگردد. در همین حال، نتانیاهو از گزارش‌هایی که حاکی از آن است که ایالات متحده به همراه مصر، عربستان سعودی و اردن در حال آماده‌سازی یک طرح صلح هستند که شامل تشکیل کشور فلسطین است، انتقاد کرده است. سخنگوی نخست‌وزیر اسرائیل حتی گفته است که حالا زمان مناسبی برای بحث درباره «ارائه مشوق» به مردم فلسطین نیست. اسرائیل نیز نیازی فوری به عادی سازی رسمی نمی‌بیند، زیرا عربستان سعودی از قبل در بسیاری از زمینه‌ها با اسرائیلی‌ها همکاری نزدیک داشته و دارد. حتی بدون پیوستن عربستان سعودی به توافقنامه آبراهام، ولیعهد سعودی احتمالاً به همکاری ضمنی با دولت نتانیاهو ادامه خواهد داد. این روند، ادامه رابطه‌ای است که دهه‌ها پیش آغاز شده و البته از دید عموم پنهان است.

مترجم: آر یاصدیقی

به دلیل کمک ارتش و سرویس اطلاعاتی به یک نیروی اصلی تبدیل شده، حالا با توجه به اینکه تشکیلات امنیتی اکنون در برابر آن قرار گرفته‌اند، در رتبه دوم قرار می‌گیرد. اما این واقعیت که نامزدی‌های این حزب به‌عنوان نامزدی‌های مستقل بیشترین کرسی‌ها را به دست آورده‌اند، یک رنگ هشدار برای ارتش بود و همین امر تأخیر در اعلام نتیجه را توضیح می‌دهد. سردرگمی ویسی نظامی که در اعلام نتایج صورت گرفت، به ادعاهای گسترده تقلب در آرا دامن زد. نتیجه نظرسنجی‌های هفته گذشته نشان می‌دهد که به‌رغم مهارت‌های پیچیده انتخاباتی، ستاد کل ارتش پاکستان در شکل دهی به انتخابات ۲۰۲۴ ناکام مانده و ناخواسته روحیه حزب تحریک انصاف را تقویت کرده و می‌توان انتظار داشت که این حزب همچنان به چالش کشیدن تشکیلات ارتش ادامه دهد. به یک معنا، این تحولات یک پیشرفت بزرگ در تضعیف تسلط ارتش بر قدرت است. اما فضای غیرنظامی عمیقاً آفتابی شده است. مسلح لیگ و حزب مردم پاکستان که قادر به رقابت با حزب تحریک انصاف نیستند، برای دور نگه داشتن حزب عمران خان به ارتش متکی هستند. حزب تحریک انصاف، جاه طلبی‌های بیشتری دارد و تلاش می‌کند دست ارتش را برای رسیدن به هدف خود یعنی اداره کشور به صورت تک‌حزبی رو کند. بنابراین، حکومت دموکراتیک، حتی با کاهش توانایی ارتش برای تسلط بر سیاست، دور از ذهن باقی خواهد ماند. در همین حال، پاکستان که یک قدرت هسته‌ای است، با توجه به شرایط و حجم اقتصادی و امنیتی خود می‌تواند سطوح بی‌سابقه‌ای از بی‌ثباتی را تجربه کند. این خبر بدی برای مناطق استراتژیک پاکستان است که در حال حاضر عمیقاً در ناامنی غرق شده‌اند.

بریتانیا در اوایل ماه جاری اعلام کرد که لندن می‌تواند قبل از دستیابی به توافق صلح بین اسرائیل و فلسطینیان، رسماً کشور فلسطین را به رسمیت بشناسد. این همان موضعی است که آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه ایالات متحده نیز بیان کرد اما در مورد اورشلیم شرقی به‌عنوان پایتخت فلسطین باید گفت که سعودی‌ها احتمالاً آن را موضعی قابل مذاکره می‌دانند.

پیش از حمله حماس در ۷ اکتبر، محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی اعلام کرد که کشورش در حال پیشرفت به سمت عادی سازی روابط با اسرائیل است و موضوع فلسطین را جزئیاتی در طرح کلان عادی سازی روابط توصیف کرد. او می‌داند که ایجاد یک کشور فلسطینی عمدتاً نمادین خواهد بود. سعودی‌ها همچنین می‌دانند که ابتکار صلح ۲۰۰۲ با توجه به تغییرات ژئوپلیتیکی در خاور میانه، از جمله امضای توافقنامه‌های صلح اسرائیل با امارات، مراکش، بحرین و سوودان، دیگر نقطه شروع مناسبی برای گفت‌وگوها نیست. آنها نمی‌توانند حداقل الزامات مندرج در آن پیشنهاد را به‌طور کامل کنار بگذارند، اما مایلند در برخی موارد کوتاه بیایند.

عربستان سعودی همچنین می‌خواهد یک برنامه هسته‌ای غیرنظامی داشته باشد که البته ایالات متحده و اسرائیل با آن مخالف هستند. راه حل برطرف کردن این اختلاف ممکن است در پذیرش برنامه هسته‌ای عربستان، مشروط به نظارت دقیق آژانس بین‌المللی

همه چیز در سال ۲۰۲۱ به نقطه عطف خود رسید. در آن سال عمران خان تلاش کرد نفوذ خود را در داخل ارتش با تلاش برای ارتقای ژنرال‌هایی که بیشتر از سایرین طرفدار سرسخت حزب تحریک انصاف در میان مقامات ارتش بودند، گسترش دهد. در آن زمان بود که ژنرال قمر جاوید بچوا، فرمانده وقت ارتش، پروژه عمران خان را ناکام گذاشت و ارتش دوباره با مسلم لیگ و حزب مردم متحد شد. فرض بر این بود که بدون حمایت ارتش، جنبش عمران خان قدرت خود را دست خواهد داد. اما اینطور نشد و رهبری ارتش پاکستان در دو جبهه با چالش‌هایی مواجه شد: نخست حمایت از جنبش عمران خان در نیروهای مسلح و دوم حمایت از جنبش عمران خان در بین عموم مردم. وقتی که حزب او تأسیسات نظامی را در ماه مه گذشته پس از دستگیری خان برای اولین بار هدف قرار داد، ژنرال‌های ارتش نتوانستند سناختار خود را از نفوذ عمران خان مصون نگه دارند. با این حال، با بدتر شدن وضعیت اقتصادی تحت دولت ائتلافی پاکستان و تلاش ارتش برای کاهش قدرت جنبش عمران خان، حمایت مردمی از او همچنان افزایش یافت. از این رو، تلاش ارتش برای سرکوب حزب تحریک انصاف از طریق مجموعه‌ای از اقدامات پیش‌انتخاباتی، از جمله متهم کردن عمران خان به فساد، به خطر انداختن امنیت ملی و ازدواج غیرقانونی صورت پذیرفت. بسیاری از یاران سابق عمران خان مجبور به جدایی از حزب شدند. افراد دیگری نیز دستگیر شدند. حزب تحریک انصاف از شرکت در انتخابات بر اساس پلتفرم خود منع شد و نامزدی‌های خود را مجبور کرد تحت عنوان مستقل در انتخابات شرکت کنند. ارتش امیدوار بود که به‌سبب گذشته در مورد احزاب دیگر، بتواند موفقیت حزب تحریک انصاف را در صندوق‌های رای محدود کند. تصور این بود که حزب عمران خان که

بود که این روابط باعث می‌شود تا این کشورها بتوانند به‌جای استفاده از منابع مالی خود برای خرید تسلیحات، به همکاری‌های اقتصادی پرداخته و توسعه اقتصادی را رقم بزنند. در سال ۲۰۰۲، ولیعهد عربستان سعودی طرح صلح دیگری را ارائه کرد که شامل عقب‌نشینی اسرائیل از تمامی اراضی اشغالی از جمله بیت‌المقدس شرقی در ازای عادی سازی کامل روابطش با جهان عرب بود. اسرائیل این پیشنهاد را غیرمفید اعلام کرد اما این موضع اسرائیل باعث نشد که عربستان طرح خود را کنار بگذارد. سعودی‌ها می‌دانند که عادی سازی روابط با اسرائیل به پیشبرد طرح‌های توسعه اقتصادی بسیار مهم این کشور نظیر پروژه بزرگ NEOM و ساخت کریدور حمل‌ونقل جدید که سال گذشته توسط ایالات متحده اعلام شد، کمک خواهد کرد. این کریدور قرار است هند را از طریق عربستان سعودی به خاور میانه و اروپا متصل کند. اما سعودی‌ها، به‌عنوان متولیان حرم‌های مقدس اسلام و به‌عنوان کشوری که معتقدند قدرت پیشرو در جهان عرب هستند، بر این باورند که همچنان باید به امتناع از برقراری روابط دیپلماتیک با اسرائیل ادامه دهند؛ مگر اینکه اسرائیل ایجاد یک کشور فلسطینی با پایتختی اورشلیم شرقی را بپذیرد. ریاض بر این امر به‌عنوان پیش شرط عادی سازی تأکید نکرده اما متعهد شده است که این اتفاق زمانی رخ خواهد داد که روند مذاکرات به پایان برسد و این روند ممکن است چندین سال طول بکشد؛ به‌ویژه اینکه دیوید کامرون، وزیر خارجه

مجبور به کناره‌گیری از سمت فرماندهی ارتش شد و جانشین او، ژنرال اشفق پرویز کیانی، تصمیمی نادر برای برگزاری انتخابات آزاد و عادلانه در اوایل سال ۲۰۰۸ اتخاذ کرد. حزب مردم پاکستان در این انتخابات پیروز شد و دولتی را تشکیل داد که اولین دولت در تاریخ پاکستان بود که دوره پنج‌ساله کامل ریاست جمهوری خود را به پایان رساند. در آن زمان، هجدهمین متمم مهم قانون به تصویب رسید که به «مدنی کردن» نظام سیاسی پاکستان کمک کرد. انتخابات سال ۲۰۱۳ نیز آزاد و منصفانه بود و به پیروزی مسلم لیگ منجر شد و اولین انتقال قدرت از یک دولت منتخب دموکراتیک به دولت منتخب دیگر را رقم زد. به نظر می‌رسد که پاکستان بالاخره در حال جدا شدن از گذشته خود است، اما در پشت صحنه، ارتش در حال کار بر روی یک پروژه جدید برای پرورش نیروی سیاسی سوم یعنی حزب تحریک انصاف عمران خان بود. مقامات ارتش پاکستان فکر می‌کردند که این حزب یک شریک غیرنظامی ایده‌آل خواهد بود. انتخابات ۲۰۱۸ به‌طور خاص برای پیروزی عمران خان طراحی و برگزار شد. حزب تحریک انصاف با کمک ارتش کرسی‌های خود را در پارلمان چهاربرابر کرد. در سه سال اول، ارتش و دولت غیرنظامی عمران خان به‌صورت یکپارچه کار کردند. مشکل این بود که ژنرال‌ها به عمران خان امید داشتند، اما عمران خان یک پوپولیست بود که یک جنبش اجتماعی را رهبری می‌کرد که به دنبال تغییر انقلابی بود. عمران خان یک سیاستمدار کارکننده نبود که بتواند دولتش را از میانه مشکلات اقتصادی مزمن کشور عبور دهد. در نتیجه عمران خان بیشتر بر از بین بردن مخالفان خود تمرکز کرد تا حکومت‌داری. اگر چه وضعیت اقتصاد پاکستان به‌طور محسوس بدتری شد اما ارتش همچنان به حمایت از او ادامه داد.